

Aan Gemeenteraad Oss en College van B&W
Van Coöperatieve Vereniging Eijgen Polder Energie U.A.
Betreft **Kennismaken met Eijgen Polder Energie
& coöperatief samenwerken in de Duurzame Polder**
Datum 5 februari 2024

Beste leden van de gemeenteraad Oss,

Wij zijn verheugd dat het concept voorkeursalternatief Duurzame Polder voorligt. Dit betekent namelijk weer een stap op weg naar de opwek van meer lokale duurzame energie in onze gemeente.

Graag stellen we ons aan u voor en reageren wij op het voorliggende concept voorkeursalternatief. 2024 is een belangrijk jaar voor de Duurzame Polder en het verzilveren van kansen in het project voor de lokale gemeenschap. Wij gaan graag op korte termijn hierover met u in gesprek.

Wie zijn wij

Wij zijn Coöperatieve Vereniging Eijgen Polder Energie, opgericht in 2023 door betrokken inwoners uit Oss en 's-Hertogenbosch. Wij hebben ons verenigd vanuit de overtuiging dat de energietransitie nodig is en het besef dat er windturbines komen in de Duurzame Polder. Dat biedt kansen voor de lokale gemeenschap en de inrichting van de lokale energievoorziening. Samen streven we naar lokale participatie van inwoners en bedrijven in de Duurzame Polder, met focus op samenwerking met partners zoals het Windcollectief in Oss. Ons uiteindelijke doel is het creëren van een volwaardige energiegemeenschap.

Reactie op concept voorkeursalternatief

Binnenkort staat de gemeenteraad voor de belangrijke uitdaging een besluit te nemen over het voorkeursalternatief voor windturbines in de Duurzame Polder. Graag brengen wij nog een aantal belangrijke punten onder uw aandacht.

1. Het draagvlak onder en de acceptatie hiervan door de burgers wordt naar onze overtuiging mede bepaald door de mate waarin zij kunnen delen in de opbrengsten van het beoogde windpark. Om te beginnen met de direct omwonenden, maar ook voor de inwoners en bedrijven van onze gemeente in het algemeen.
2. Alleen een financieel haalbaar voorkeursalternatief zal uitvoerbaar zijn én ruimte bieden voor een grote mate van lokale participatie. Het is van groot belang dat naast allerlei factoren uit de MER ook financiële haalbaarheid, inclusief haalbaarheid van participatie in de vorm van lokaal eigendom, als criterium wordt meegewogen.
3. Daarnaast zijn inhoudelijke betrokkenheid en zeggenschap een minstens even belangrijke factor: door burgers in coöperatief verband daadwerkelijk mee te laten praten en beslissen over de uitvoering en exploitatie van de windmolens, groeit de acceptatie en het draagvlak.
4. Dit project biedt een unieke kans om lokale energie op te wekken en tegelijkertijd te bouwen aan een eerlijke, betaalbare energievoorziening, daarover verderop meer. Dit kan alleen wanneer daar bij de ontwerpkeuzes rekening mee wordt gehouden.

Financiële én inclusieve participatie

De invulling van die financiële participatie komt later dit jaar besluitvormend aan de orde in de gemeenteraad. Eijgen Polder Energie presenteert zich nadrukkelijk als de partij die de financiële participatie wil vormgeven. We zijn blij met de uitgangspunten voor deelname door de bewoners (burgers en bedrijven) zoals de Raad die al in september 2023 heeft vastgelegd in het de beleidsnota 'Financiële participatie bij grootschalige energie-opwek-projecten'. Punt 7 hierin noemt het streven naar minimaal 50% lokaal eigendom. Dat uitgangspunt is bij Eijgen Polder Energie in goede handen. Eijgen Polder Energie wil de financiële participatie samen met het Windcollectief als initiatiefnemer zo organiseren dat gestreefd wordt naar 100% lokaal eigendom: initiatiefnemers / grondeigenaren samen met Osse burgers en bedrijven.

We hechten ook veel waarde aan inclusieve participatie: burgers zonder investeringsmogelijkheden moeten ook mee kunnen doen door bijv. een lening die wordt afbetaald door een deel van de opbrengst, waarna gedeeld wordt in het rendement / de opbrengsten en/of een voordelig energiecontract. Streven is dat er geen dan wel minimale opbrengst landt buiten de Osse gemeenschap (althans voor zover dit het Osse deel van het park betreft).

Lokaal mede-eigendom in coöperatief verband is cruciaal

De beleidsnota geeft het uitgangspunt dat gestreefd wordt naar minimaal 50% lokaal mede-eigendom. Met lokaal eigendom in coöperatief verband wordt ook lokaal zeggenschap geborgd. En daarmee ook de mogelijkheid om in de projectontwikkeling, maar ook in de exploitatie, als lokale partij besluiten te nemen die ten goede komen aan de hele lokale gemeenschap en passen bij alle andere uitgangspunten m.b.t. financiële participatie. Energiecoöperaties zijn in Nederland een beproefde manier om met betrokkenen (mét en zonder financieel belang) op een eerlijke en werkbare manier een stem te geven in het realiseren van collectieve doelen. Andere vormen van participatie zijn waardevol, maar wat ons betreft scoren deze onvoldoende: Alleen met coöperatief lokaal eigendom heb je daadwerkelijk (en integraal) zeggenschap over het wind- of zonnepark, over het te doorlopen proces met de omgeving, de exploitatie en over de geldstromen.¹

Unieke kans voor een lokale energiegemeenschap

Participatie gaat niet alleen over directe financiële baten, maar ook over (toegang tot) energie en hoe we onze energievoorziening organiseren. Aan wie en tegen welke prijs de opgewekte energie geleverd en verkocht wordt. Grootschalige opwekprojecten zijn een belangrijk onderdeel van onze energietransitie en onze energiebehoefte (elektriciteit en warmte).

Lokale, betaalbare energie voor de hele gemeenschap

Dit project biedt een unieke kans voor de verdere ontwikkeling van onze lokale energiegemeenschap. In een energiegemeenschap kunnen burgers, lokale overheden en ondernemingen samen energie opwekken, delen en verkopen. De hele gemeenschap kan meedoen en profiteert.

¹ <https://departicipatiecoalitie.nl/document/handreiking-financiele-participatie/>

In zowel in Europa als Nederland wordt steeds meer gewerkt aan Energiegemeenschappen als model voor het lokaal organiseren van een betaalbare, betrouwbare, duurzame en voor gebruikers en omwonenden veilige energievoorziening. Zie bijv. ook de energieleverancier Energie van Ons en Streek Energie².

Coöperatie Eijgen Polder Energie groeit

Om de ambitie van onze coöperatie waar te maken, werken we aan uitbreiding coöperatie. Inmiddels hebben ruim 180 belangstellenden zich gemeld. Binnenkort starten we de ledenwerving om de coöperatie verder uit te breiden met betrokkenen, menskracht en middelen. Naast een eigen bijdrage van de initiatiefnemers hebben we inmiddels een klein, maar belangrijk startkapitaal. We zijn verheugd dat de lokale Rabobank ons ondersteunt met een Coöperatieve Bijdrage van €10.000.

Eijgen Polder Energie werkt samen Energiecoöperatie Oss en andere energie-initiatieven zoals Bossche Windmolen-West. Met Energiecoöperatie Oss is afgestemd dat Eijgen Polder Energie zich richt op de Duurzame Polder. Ook werken we samen met Stichting Platform Coöperatief Duurzaam, die coöperaties in de regio Noordoost Brabant ondersteunt bij het organiseren van lokaal eigendom, waardoor de omgeving meer betrokken raakt bij de energietransitie. Tenslotte werkt Eijgen Polder Energie samen met de landelijke branchevereniging Energie Samen.

Zullen we nader kennismaken?

In onze provincie en in heel het land zijn vele succesvolle voorbeelden van energiecoöperaties die lokaal eigendom (mede) organiseren. Wij staan klaar om invulling te geven aan lokale participatie en kijken uit naar verdere gesprekken over lokaal eigendom en lokale energiegemeenschappen. We horen graag van u en maken graag spoedig een afspraak om in uw fractievergadering onze samenwerking te bespreken!

Met vriendelijke groet,

Namens Coöperatieve Vereniging Eijgen Polder Energie

www.eijgenpolderenergie.nl | info@eijgenpolderenergie.nl

² <https://energie.vanons.org/>; <https://www.streekenergie.com/>